

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Central) (jud. S. Dimitriu)
Dosarul nr. 2a-2956/18 (02-2a-17289-10082018)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chișinău
DECIZIE

19 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al
Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Angela Bostan
Anatol Pahopol și Veronica Negru
Mororaș Irina

*Judecând în ședință publică, cererea de apel declarată de **Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”** și cererea de apel declarată de **Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”** asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28.06.2018, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) împotriva Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii atrasă în proces - AGEPI, cu privire la încasarea remunerației de autor și conexe și încasarea prejudiciului moral și la cererea de chemare în judecată a intervenientului principal Asociația Națională „Asociația Națională Copyright” (ANCO) formulată în cadrul cererii de chemare în judecată înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) împotriva Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii atrasă în proces AGEPI, cu privire la încasarea remunerației de autor și conexe, încasarea dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,*

Completul judiciar,-

C O N S T A T Ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La data de 08 septembrie 2014, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) a sesizat Judecătoria Botanică mun. Chișinău cu o cerere de chemare în judecată îndreptată către Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” cu privire la încasarea sumelor colectate ilegal în calitate de remunerație de autor și conexe în perioada 01.01.2014 – 31.08.2017 în sumă de 3 000 000 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii depuse, reclamanta Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) a indicat că, la 21 octombrie 2011, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), în conformitate cu prevederile art. 48 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, a avizat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”

(ANPC1) cu drept de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune.

De asemenea, a indicat că, la 12 ianuarie 2012 Agenția de Stat Pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), a emis decizia cu nr.1/57 privind avizarea Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale (ANPCI) în calitate de organizație de gestiune colectivă, care a fost publicată în Monitorul Oficial al RM din 20 ianuarie 2012 (nr. 16-18).

A indicat că, AGEPI a avizat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru toate categoriile de drepturi de autor și conexe existente și pentru toate genurile de activitate care presupun utilizarea lor. Legalitatea avizării Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a fost irevocabil confirmată de Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova la data de 12 septembrie 2012.

Astfel, a menționat că, AGEPI a eliberat Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) un certificat, la data de 14.12.2010, prin care aceasta a fost desemnată să elibereze beneficiarilor licențe pe teritoriul Republicii Moldova, pentru valorificarea obiectelor drepturilor de autor și a drepturilor conexe ale interpreților, pe un termen de doi ani: 01.08.2010 – 31.07.2012.

A susținut că, la 02.07.2010, a fost adoptată o lege nouă, Legea nr. 139 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care a intrat în vigoare la 01.01.2011, și, odată cu adoptarea legii noi, vechea Lege nr.293-XIII din 23.11.94 a fost abrogată, iar concomitent cu aceasta a fost anulat și certificatul acordat AsDAC de către AGEPI, deoarece acesta a fost eliberat în temeiul art. 35 din legea veche.

Cu toate acestea, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a indicat că, AsDAC și-a continuat în mod ilegal activitatea de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, eliberând în continuare utilizatorilor acestor drepturi licențe și încasând în continuare remunerația de autor, atât în baza licențelor noi eliberate, cât și în baza licențelor eliberate anterior.

Astfel, la 05.12.2012, AGEPI a emis decizia nr. 2/2146 de avizare a AsDAC pentru gestiunea unor categorii restrânse de drepturi de autor și conexe (de exemplu: AsDAC nu este în drept să încaseze de la posturile de radio și TV, remunerație de autor pentru comunicarea în public a operelor și obiectelor de drepturi conexe), care a fost publicată în Monitorul Oficial din 11.12.2012.

Contrar acestora, la 12.12.2012, AsDAC a plasat pe site-ul său, un anunț către titularii de drepturi și utilizatorii de opere, prin care a anunțat despre faptul emiterii de către AsDAC a licențelor extinse (art.48. alin. 11). Așa cum a declarat, așa și a procedat - AsDAC pe parcursul anului 2013 și până la moment, a colectat și colectează remunerația de autor și conexe pentru toate categoriile integral și extins.

Afirmă că, la 20 septembrie 2013, AGEPI, conștientizând faptul ilegalității deciziei nr.2/2146 din 05.12.2013, a emis o nouă decizie ilegală cu nr.3/1566 din 20.09.2013, prin care a abrogat decizia nr. 2/2146 din 05.12.2012.

A susținut că și această decizie a fost atacată în instanța de judecată, deoarece a fost emisă cu încălcarea legii, cât și a unei hotărâri definitive și irevocabile a Curții Supreme de Justiție din 12 septembrie 2012 privind legalitatea avizării ANPCI, precum și a art. 53 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova.

A invocat că, prin activitatea sa ilegală, AsDAC, "a dus și duce în eroare, a provocat haos și confuzie în rândul titularilor drepturilor de autor și conexe, precum și a utilizatorilor drepturilor de autor și conexe, care nu știau de la care organizație de gestiune colectivă trebuiau să primească licența și cui era necesar să achite remunerația de autor, iar acest fapt și în prezent duce la târăgănare și chiar la eschivarea de la plata remunerației de autor".

În consecință, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a susținut că, drepturile și interesele legale ale titularilor de drepturi au fost grav prejudiciate, s-a încălcat legislația în vigoare și sa adus și prejudicii statului.

Sesizând organele abilitate privind activitatea ilegală a AsDAC, Procuratura sectorului Botanica a emis ordonanța din 09 noiembrie 2012 de începere a urmăririi penale împotriva conducerii AsDAC în baza art.241 alin.(2) lit. b), c) și f) din Codul Penal (dosar nr. 2012428075). Suplimentar, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuala a Republicii Moldova (AGEPI), prin scrisorile sale nr. 2030 din 13.11.2012 în adresa AsDAC și nr. 2035 din 14.11.2012 în adresa ANPCI a obligat AsDAC să transfere ANPCI toate sumele de bani, acumulate ilegal în perioada respectivă pentru distribuirea titularilor de drepturi de autor și conexe.

A relatat că, AsDAC, prin informația nr. 1-05/134 din 29.03.2013, prezentată Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a confirmat faptul încasării în lunile septembrie-decembrie 2012 a sumei de 2 256 821,52 lei. De asemenea, de către organizația de audit SRL „Sovirina-Audit” SRL a fost perfectat un raport privind activitatea desfășurată de AsDAC în temeiul scrisorii Comisariatului de Poliție al sectorului Botanica „Privind controlul de audit al documentelor ale Asociației AsDAC”, efectuat în cadrul dosarului penal, deschis împotriva conducerii AsDAC, care denotă foarte grave încălcări ale legislației în activitatea AsDAC.

Susține reclamanta Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” că, a atacat în instanța de judecată confirmarea AsDAC privind încasarea nelegitimă a sumei de 2 256 821,52 lei, iar prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 11 octombrie 2013, a fost sechestrată suma de 2 256 821,52 lei. AsDAC a contestat aceasta încheiere la Curtea de Apel Chișinău, care prin decizia din 28 noiembrie 2013, a respins recursul AsDAC ca fiind neîntemeiat, menținând încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 11 octombrie 2013.

Reclamanta a menționat că, aceste decizii nu acoperă perioada anului 2013, în care AsDAC, de asemenea, a colectat renumerația de autor și conexe. Astfel, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a atacat în instanța de judecată confirmarea AsDAC privind încasarea nelegitimă a milioane de lei în anul 2013, solicitând sechestrarea sumei de 5 000 00 lei - suma rezonabilă, colectată de AsDAC în anul 2013. Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 04 iunie 2014 a fost sechestrată suma de 5 000 000 lei. AsDAC a înaintat cereri de scoatere de pe rol și încetarea procesului, care prin încheierea Judecătoriei Botanica din 07 august 2014, au fost respinse ca neîntemeiate. La moment, rămâne neacoperită perioada 01.01.2014 – 31.08.2014.

A relatat că, "oamenii de creație sânt revoltați de faptul că nu pot primi remunerația sa pentru activitatea prestată. Deja se colectează semnături în adresa Procuraturii Generale. Oamenii sânt șantajati prin faptul comportamentului administrației AsDAC, care speculează pe momentul că foarte mulți au părăsit deja rîndurile AsDAC și în caz de refuz de a se întoarce în AsDAC, li se refuza achitarea

sumelor colectate”. De nenumărate ori, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a solicitat de la AsDAC, prin mai multe adresări amicale și oficiale - să-i fie transmise sumele colectate în calitate de remunerație de autor, însă pînă în prezent AsDAC nu a executat această solicitare.

Prin răspunsul de la AGEPI nr.1524 din 12 septembrie 2013, AGEPI a informat și a propus reclamantei Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”: că AsDAC nu a avut drept legal de a elibera beneficiarilor licențe și sa colecteze bani; AGEPI recomandă ANPCI de a acționa AsDAC în instanța de judecată.

Prin urmare, consideră reclamantul că este necesar ca instanța de judecată să intervină prompt în vederea încasării de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a sumelor remunerației de autor colectate ilegal de AsDAC în perioada: 01.01.2014 – 31.08.2014.

La 17 martie 2015, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea sumelor colectate ilegal în calitate de remunerație de autor și conexe în perioada 01.01.2014 – 31.12.2014 în mărime de 4 500 000 lei, și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. II, f. d. 10 - 12).

La 25 noiembrie 2015, Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” prin intermediul reprezentantului său convențional, avocatul Melnic Alexandru a depus cerere de intervenție în proces în calitate de intervenient principal, prin care a formulat pretenții către Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe”, intervenient accesoriu AGEPI privind încasarea de la Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright” suma de 5 000 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral pentru întârziere achitării remunerației membrilor ANCO pentru perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, încasarea forțată a tuturor sumelor de bani care au intrat pe conturile bancare ale Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” cu titlu de remunerație pentru perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, pentru titularii de drepturi ai ANCO (vol. III, f. d. 55 - 56).

În motivarea cererii de intervenție în proces, s-a invocat că, Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” (în continuare ANCO) este o organizație de gestiune colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, care a fost înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în modul stabilit de lege. Potrivit deciziei AGEPI nr. 2/2146 din 05.12.2012, AsDAC a fost avizată, în conformitate cu Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în calitate de organizație de gestiune colectivă a autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme, cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru următoarele categorii de drepturi: dreptul la reproducerea, inclusiv sub formă de tonuri de apel; dreptul la reproducere în scopuri personale (copia privată); dreptul la reproducere reprografică; dreptul la remunerație pentru împrumut și închiriere; dreptul la interpretare publică; dreptul de suită.

A menționat că decizia cu privire la avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a intrat în vigoare la momentul publicării în Monitorul Oficial. Decizia respectivă, a conferit AsDAC dreptul de a elibera licențe și a colecta remunerația de autor, inclusiv pentru membrii ANCO și cei care au încredințat în alt mod drepturile sale pentru perioada de la 11.12.2012 – 04.10.2013.

A susținut că, conform deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013, au fost avizate toate organizațiile de gestiune colectivă să gestioneze, de sine stătător sau în comun., în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune, decizie prin care, a fost avizată și ANCO.

A relatat că, "ANCO reprezintă sute de mii de titulari de drepturi, iar sarcina ANCO este în a respecta obligatoriu a drepturile de autor și conexe a titularilor care i-au acordat împuternicirile de rigoare, precum și sarcina supremă de a identifica sursele de remunerație și de a le colecta corespunzător prevederi contractuale și legale.

Pentru implementarea deciziei AGEPI nr. 3-1566 din 20.09.2013 și necesitatea consolidării relațiilor de conlucrare între organizațiile de gestiune colectivă și utilizatori, la 14.11.2013, a fost semnat un protocol de către reprezentanții AGEPI, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și ORDA, prin care, părțile, s-au obligat să identifice soluții de delimitare a cotelor anulare ce le revin, reieșind din repertoriul gestionat de acestea conform contractelor încheiate, din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate.

Astfel, pentru eficientizarea modului de determinare a cotelor în baza operelor valorificate, AGEPI a achiziționat Baza de date a pieselor muzicale difuzate pe parcursul anului 2013, generate de sistemul specializat „Media Forest”, și a pus-o la dispoziția organizațiilor colective de gestionare în mod gratuit, unica obligație a cărora era identificarea pieselor din repertoriul propriu și transmiterea datelor la AGEPI.

Întru asigurarea realizării cu succes a acestui proces, la 24.01.2014, a fost semnat un Protocol comun între AGEPI, ANPCI, AsDAC, ANCO și ORDA, prin care a fost creat grupul comun de lucru, care urma să delimiteze cotele procentuale ce le revin fiecărei organizații din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, inclusiv cota parte pentru drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, acestea urmând a fi aplicate la colectarea remunerației ce urmează a fi achitată de către utilizatori pentru anul 2014, precum și la repartizarea remunerației acumulate în anul 2013.

Întru soluționarea pe cale amiabilă a situației create, la 04.06.2014, către AsDAC a fost expediată o cerere prealabilă cu solicitarea ca organizația respectivă să-și onoreze obligațiile asumate prin semnarea Protocolului din 24.01.2014, în termen de 30 de zile, însă, AsDAC a ignorat cererea respectivă.

A indicat că, pe parcursul a practic un an de zile a anului 2014, Copyright a fost în imposibilitate de a colecta remunerația ce revine titularilor săi de drepturi, remunerație care a fost colectată de AsDAC.

A susținut că, AsDAC a colectat în mod ilegal remunerația pentru anul 2014, inclusiv pentru titularii de drepturi ai ANCO și cei care în alt mod i-au încredințat în gestiune drepturile sale, perioadă în care ANCO a fost avizată, dar din cauza acțiunilor de concurență neloială și monopolism ale AsDAC, nu a putut colecta această remunerație, iar pentru ANCO această remunerație a colectată de AsDAC, care trebuie să o transmită ANCO pentru perioada anului 2014.

Primar, prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 noiembrie 2015, s-a respins cererea reprezentantului ANCO, avocatul Melnic Alexandr, cu privire

la intervenția principală în prezenta cauză civilă, ca fiind neîntemeiată (vol. III, f. d. 61).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, s-a admis recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională CopyRight”, s-a casat încheierea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 25 noiembrie 2015, cu soluționarea prin decizie a problemei în fond.

S-a admis cererea Asociației Obștești „Asociația Națională „CopyRight” cu privire la intervenția principală la cererea Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Drepturi de Autor și Conexa. S-a remis pricina în prima instanță la rejudecare în fond, concomitent cu cererea intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „CopyRight” către Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” privind încasarea prejudiciului moral și încasarea forțată a sumelor de bani cu titlu de remunerație pentru perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, pentru titularii de drepturi ai Asociației Obștești „Asociația Națională „CopyRight” (vol. III, f. d. 80 - 83).

La 23 octombrie 2015, Asociația Obștească „Asociația Națională CopyRight” a depus în nume propriu în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău cerere de chemare în judecată îndreptată către Agenția de Stat pentru Proprietate Intellectuală și Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa”, cu privire la obligarea AGEPI să oblige Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” să achite remunerația Asociației Obștești „Asociația Națională CopyRight” în temeiul deciziei de avizare nr. 2/2146 din 11.12.2012 și a Legii nr. 139/2010 pentru perioada 02.05.2013 – 04.10.2013, precum și încasarea din contul Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” cu titlu de remunerație pentru perioada 02 mai 2013 – 04 octombrie 2013 pentru titularii de drepturi ai asociației Obștești „Asociația Națională „CopyRight” în beneficiul ANCO (vol. IV, f. d. 2 - 5).

În motivarea acțiunii depuse de Asociația Obștească „Asociația Națională CopyRight” că, potrivit dispozițiilor Legii nr. 139/2010 și a deciziei AGEPI nr. 2/2146 din 05.12.2012, este de sarcina ANCO de a ține sub control colectarea efectivă a remunerației pentru drepturile de autor și conexa ale membrilor pe care îi reprezintă, iar acesta și este motivul depunerii și temeiniciei prezentei acțiuni, și în special, faptul că, ANCO trebuie să primească și ulterior să redistribuire remunerația corespunzătoare care revine membrilor săi, și care, în temeiul Legii nr. 139/2010 și a deciziilor AGEPI, a fost colectată de către AsDAC pentru perioada 11.12.2012 – 04.10.2013.

A menționat că, AsDAC ilegal reține și nu distribuie remunerația colectată pentru titularii de drepturi membri ai ANCO și cei care în alt mod au încredințat în gestiune drepturile sale, pentru perioada 11.12.2012 – 04.09.2013, perioadă în care ANCO nu a fost avizată și nu putea colecta această remunerație, iar pentru ANCO această remunerație a fost colectată de AsDAC, care trebuie să o transmită ANCO.

A remarcat că, utilizatorii din domeniul regimului ambiental (restaurante, baruri, cafenele, cazinouri, etc.) și-au executat obligațiile legale de achitare a remunerației pentru drepturile valorificate, făcând această achitare în contul AsDAC, care era împuternicită să colecteze și pentru ANCO, dar care, pe de altă parte, avea obligația, să transfere sumele de bani colectate pentru membrii ANCO, pe conturile ANCO, în termen rezonabil.

Cu toate acestea, s-a invocat că, până la înaintarea acțiunii în instanță, au trecut mai bine de doi ani de la colectarea remunerației de către AsDAC, în numele și pentru

ANCO, nu a fost transferată nici o sumă bănească pe contul reclamantei pentru perioada 02.05.2013 – 04.10.2013, iar titularii membri ai ANCO au fost lipsiți de remunerația echitabilă corespunzătoare.

Ulterior, Asociația Obștească „Asociația Națională CopyRight” a depus cerere de chemare în judecată concretizată, prin care a solicitat încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” în beneficiul Asociației Naționale „CopyRight” suma de 5 000 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral pentru întârzierea achitării remunerației membrilor ANCO pentru perioada 05.10.2013 – 31.12.2013, precum și încasarea remunerației pentru perioada 05.10.2013 – 31.12.2013 pentru titularii de drepturi ai ANCO (vol. IV, f. d. 40 - 42).

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 16 august 2016, s-a strămutat Judecătoria Botanica mun. Chișinău cauza civilă nr. 2c-730/16, pentru conexare și examinare într-un singur proces cu cauza civilă nr. 2-4052/14 (vol. IV, f. d. 58 - 89).

La 07 februarie 2017, reprezentantul Asociației Obștești „Asociația Națională „CopyRight”, Alexandru Melnic a depus cerere cu privire la concretizarea pretențiilor prin care a formulat pretenții către AsDAC, intervenient accesoriu AGEPI cu privire la încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” în beneficiul Asociației Naționale „CopyRight” suma de 5 000 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral pentru întârzierea achitării remunerației membrilor ANCO pentru perioada 05.10.2013 – 20.11.2014, încasarea remunerației pentru perioada 05.10.2013 – 31.12.2013 pentru titularii de drepturi ai ANCO în cuantum de 382 347 lei drept remunerație și suma de 234 834 lei drept dobândă de întârziere, încasarea remunerației pentru perioada 01.01.2014 – 20.11.2014 pentru titularii de drepturi ai Asociației Obștești „Asociația Națională CopyRight” în cuantum de 1 305 504 lei drept remunerație și suma e 652 501 lei drept dobândă de întârziere (vol. IV, f. d. 78 - 83).

Prin încheierea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 07 februarie 2017, s-a conexasat dosarul nr. 2c-950/16, la dosarul nr. 2-4052/14, pentru examinare într-un singur proces, cu oferirea dosarului a numărului unic 2-4052/14 (vol. IV, f. d. 249).

La 21 decembrie 2017, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus cerere de concretizare, prin care s-a solicitat inclusiv și repararea prejudiciului moral cauzat reclamantei prin acțiunile ilicite ale pârâtei prin încasarea sumei de 500 000 lei (vol. V, f. d. 171 - 174).

Cerința reclamantei Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” cu privire la repararea prejudiciului moral a fost motivată pe faptul că, pârâta AsDAC refuză în mod benevol să achite remunerația de autor.

Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărîrea Judecătoriai Chișinău (sediul Central) din 28.06.2018, cererea de chemare în judecată concretizată a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) împotriva Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexa” (AsDac), autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii atrasă în proces AGEPI, cu privire la încasarea remunerației de autor și conexa pretinsă a fi colectată ilegal în perioada 05.10.2013-20.11.2014, și încasarea prejudiciului moral, s-a respins ca neîntemeiată.

Cererea de chemare în judecată concretizată a intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională CopyRight” (ANCO) formulată în cadrul cererii de

chemare în judecată a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) împotriva Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDac), autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii atrasă în proces AGEPI, cu privire la încasarea remunerației pretinsă a fi încasată și care aparține titularilor de drepturi ANCO pretinsă a fi colectată ilegal în perioada 05.10.2013-20.11.2014, încasarea dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului moral cauzat și a cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

S-a anulat măsura de asigurare dispusă prin încheierea Judecătorului Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Dimitriu Serghei, din data de 12 septembrie 2014, în cadrul prezentului dosar, prin care a fost aplicat sechestru pe mijloacele financiare din conturi și mijloace fixe ce aparțin AsDac, în limita sumei de 3 000 000 lei. S-a luat act de scutirea legală a reclamantilor de la plata taxei de stat (vol. VI, f. d. 73, 117 - 133).

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărârii atacate cu apel.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la data de 29 iunie 2018, președintele Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 iunie 2018, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă (vol. VI, f. d. 116).

La fel, la 17 iulie 2018, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 iunie 2018, prin care a solicitat admiterea apelului (f. d. 164).

Aspecte procesuale relevante punerii pe rol a cererii de apel:

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2018, nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”. S-a comunicat părții apelante Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. S-a explicat părții apelante Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” că în cazul în care nu se va prezenta în Direcția Evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a cererilor de apel motivate, cererea de apel nu se va considera depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare (vol. VI, f. d. 137 - 139).

Conformându-se indicațiilor instanței de apel cuprinse în încheierea CA Chișinău din 04 septembrie 2018, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” la data de 29 septembrie 2018, a prezentat cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii cererii de chemare în judecată înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte de admitere a acțiunii depuse (vol. VI, f. d. 140 - 147).

Totodată, conformându-se indicațiilor instanței de apel cuprinse în încheierea CA Chișinău din 04 septembrie 2018, Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” la data de 27 septembrie 2018, a prezentat cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea

unei noi hotărâri prin care acțiunea concretizată depusă de Asociația Națională „Copyright” să fie admisă (vol. VI, f. d. 148 - 152).

Argumentele părților apelante vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărârii atacate cu apel.

Apelanta - Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” în susținerea apelului declarat a indicat că, instanța de fond nu a dat o apreciere faptului că, AsDAC nu a prezentat nici o probă care să confirme că, remunerația de autor și conexe colectată în perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, a fost colectată doar pentru membrii AsDAC.

De asemenea, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a indicat că, prima instanță a ignorat cu desăvârșire anunțul plasat de AsDAC la 12.12.2012, pe site-ul său, prin care acesta a informat utilizatorii că, licențele eliberate de AsDAC eliberate utilizatorilor continuă să fie valabile și continuă să se extindă în conformitate cu art. 48 alin. (11) din Legea nr. 139/2010, și asupra tuturor titularilor de drepturi care nu sunt membri ai AsDAC.

Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a susținut că, acest anunț confirmă ilegalitatea activității AsDAC în perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, din numele titularilor de drepturi, membri ai ANPCI și a altor asociații, deoarece, ulterior, și până la moment, AsDAC nu a anulat această înștiințare nici de pe pagina sa oficială, nici prin modificarea licențelor eliberate AsDAC.

Relatează Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” că, quantumul remunerației solicitate de ANPCI de la AsDAC se bazează pe Hotărârea Consiliului de Administrare al ANPCI din 23 octombrie 2012.

Concomitent, a menționat că, în cadrul examinării reprezentantului pârâtului a declarat ca sumele încasate de AsDAC se bazează pe politica tarifară, aprobată de Consiliul de Administrare al AsDAC, datată cu anul 2009.

Mai mult ca atât, a susținut că, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a prezentat o listă de 150 de contracte de licențiere, 66 dintre care fiind emise în anul 2007, alte 37 în perioada când AsDAC, nu deținea careva decizie de avizare emisă de AGEPI.

Relatează că, tarifele aplicate de AsDAC sunt de circa 4-5 ori mai mici decât cele aplicate de ANPCI, iar conform susținerilor apelantei, prin activitatea ilegală, au fost colectate de la utilizatori circa 15-20 milioane de lei, pe când, ANPCI nu a înaintat sumele ratate spre achitare AsDAC, limitându-se cu cele real încasate de AsDAC.

Afirmă că, prin Actul de control al activității AO AsDAC nr. 8/3 s-a stabilit că la data de 31 decembrie 2013, erau în vigoare 1748 de licențe eliberate de AsDAC. Contrapunând sumele încasate (5 174 309.17 lei) și numărul de licențe eliberate - 1748 de către AsDAC, se constată prețul mediu al unei licențe - 2 960,13 lei.

Comparativ cu ANPCI, care a reușit să elibereze în anul 2013 - 51 de licențe, încasând suma de 397 481.61 lei, costul licenței eliberate de ANPCI ar fi de 7 793,76 lei sau de 2,6 ori mai mare, respectiv, încasările minime ale ANPCI în anul 2013 ar fi fost de 14 020 974,24 lei.

A remarcat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” că, prin activitatea sa supra limitelor stabilite de deciziile de avizare AGEPI, AsDAC a prejudiciat ANPCI în anul 2013 cu circa 13 623 492,63 lei, cel puțin.

A invocat că, la judecarea cauzei în fond, reprezentantul AsDAC, directorul A. Stroici, a confirmat că AsDAC în perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, a colectat

remunerația de autor și conexe în numele tuturor titularilor de drepturi, dar, nu știe cui și cât datorează.

Prin urmare, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a susținut că hotărârea instanței de fond a fost adoptată cu aprecierea arbitrară a probatoriului administrat la dosar.

Apelanta Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” în susținerea apelului declarat a invocat că, instanța de fond a ignorat faptul că, AsDAC în mod ilegal a colectat remunerația pentru perioada 05.10.2013 – 20.11.2014, inclusiv pentru titularii de drepturi membri ai Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright” și cei care în alt mod au încredințat în gestiune drepturile sale, perioadă în care Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” a fost avizată dar din cauza acțiunilor de concurență neloială și monopolism ale AsDAC, nu a putut colecta această remunerație, iar pentru Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” această remunerație a fost colectată de AsDAC, care trebuie să o transmită Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright”, pentru perioada anului 2014.

A remarcat că, la 01.02.2016, pentru executarea practică a deciziei AGEPI nr. 9/3268 de achitare de către AsDAC a remunerației în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright”, a fost semnat la AGEPI un memorandum de înțelegere, prin care a fost stabilit că Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” deține o cotă de 40 % din totalul operelor valorificate pentru anul 2013, 2014, 2015, inclusiv cu licența extinsă și obligatorie din anul 2016, iar pentru anul 2013 – 2014, cota Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright” reprezintă circa 30 % fără licență extinsă, care constituie potrivit calculelor circa 10 %.

A susținut că, Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” într-o respectare și executare a deciziei AGEPI nr. 9-3268 din 29.12.2015 a Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a AGEPI cu privire la obligarea repartizării remunerației de autor și conexe colectate de către organizațiile de gestiune colectivă în perioada 2013 – 2015, a solicitat AsDAC executarea deciziei respective și să achite remunerația de autor și conexe în quantum real din suma de bani colectată, dar, până la moment, AsDAC s-a eschivat să execute decizia respectivă.

A invocat că, potrivit actului de control nr. 8/3 din 23.05.2014 al Comisiei de control al AGEPI, în anul 2013, AsDAC a colectat suma de 5 097 971 lei, iar din această sumă colectată pentru perioada 05.10.2013 – 31.13.2013, AsDAC, până la moment nu a achitat-o și refuză să o achite.

A menționat că, pentru perioada 05.10.2013 – 31.12.2013, AsDAC a colectat suma de 1 274 493 lei, iar cota parte a Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright” reprezintă 382 347 lei, iar dobânda de întârziere la sumele datorate a remunerației constituie suma de 234 834 lei.

Totodată, a relatat că, potrivit raportului privind activitatea directorului AsDAC pentru anul 2014, în perioada 01.01.2014 – 20.11.2014, AsDAC a colectat suma de 4 895 645,14 lei, iar din această sumă, cota-parte ce revine Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright” constituie 1 223 910 lei, pentru 10 luni, iar pentru 20 zile ale lunii noiembrie 2014, constituie aproximativ suma de 81 594 lei, iar dobânda de întârziere pentru această sumă constituie suma de 652 501 lei.

La 30 octombrie 2018, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a depus supliment la cererea de apel, în conținutul căruia a

sintetizat poziția părții apelante asupra probelor administrate la dosar, invocând precum că, instanța de fond a dat o apreciere eronată înscrisurilor administrate la dosar (vol. VI, f. d. 171 - 175).

La fel, și Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” a depus în scris, argumente suplimentare la cererea de apel motivată, susținând precum că, fondul în mod eronat a conchis că Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” a putut colecta de sine stătător remunerația pentru drepturile de autor și conexe, or, actele confirmative din perioada 2013 – 2014, confirmă că, din cauza AsDAC, Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” a fost în imposibilitate de a colecta remunerația pentru drepturile de autor și drepturile conexe (vol. VI, f. d. 202 - 204).

A mai invocat precum că, toate asociațiile de gestiune colectivă ale drepturilor de autor și conexe avizate, au transmis în termenii stabiliți de către AGEPI informația privind cotele sale ce le revin, și doar AsDAC nu a prezentat informațiile solicitate.

Mai mult, s-a indicat că, faptul imposibilității Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright” de colectare a remunerației pentru drepturile de autor și conexe, se confirmă actul de control întocmit de AGEPI, în care se indică că, Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” nu a eliberat pe parcursul anului 2014 nici o licență, și nici nu a colectat remunerație de autor în anul 2014.

Termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC RM, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărâri instanței de fond a fost pronunțat public la 28 iunie 2018, iar cererile de apel au fost depuse la 29 iunie 2018 și respectiv la, 17 iulie 2018, prin urmare Colegiul constată că, apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” au fost depuse în interiorul termenului legal.

Argumentele intimatului și ale intervenientului accesoriu vis-a-vis de cererea de apel;

Pe parcursul judecării cauzei în ordine de apel, intimata Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” nu au depus referință asupra apelului declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și apelului declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, deși, copiile cererilor de apel i-au fost comunicate, fapt confirmat prin înscrisurile administrate la dosar.

Totodată, Colegiul a luat act de faptul că, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a depus pledoarie în formă scrisă asupra apelurilor declarate, prin care a solicitat respingerea apelurilor și menținerea hotărârii contestate.

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova a depus referință asupra apelului declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și apelului declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, prin care a solicitat respingerea cererii de apel declarate de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”.

În referința Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova s-a invocat că, prin Decizia AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 16-18 din 20.01.2012, ANPCI a fost avizată în calitate de organizație de

gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi - de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari - autori, interpreți, producători, organizații de difuziune, cu mențiunea că gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații. În baza încheierii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 21.02.2013, decizia AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI a fost suspendată, AGEPI fiind obligată, prin încheierea executorului judecătoresc nr. 176-1145/14 din 08.10.2014 să emită Decizia nr. 5/2285 din 21.10.2014 cu privire la suspendarea Deciziei nr. 1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI. Măsura de asigurare aplicată prin încheierea din 21.02.2013, a fost anulată prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, din 28.09.2017.

Drept urmare, AGEPI a reiterat că pe perioada suspendării deciziei de avizare, 21.02.2013 - 28.09.2017, ANPCI nu a fost în drept să elibereze licențe, nici să acumuleze remunerația de autor.

A relatat că, urmează a fi apreciată critic afirmația ANPCI care se consideră că a fost avizată de către AGEPI prin decizia din 21.10.2011 și că a fost avizată suplimentar în 2012, prin decizia AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012. Or, prin Decizia Comisiei de avizare pentru activitatea organizației de gestiune colectivă din 21.10.2011 s-a acceptat avizarea ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă (OGC) pentru următoarele categorii de drepturi - de autor și conexe, și pentru următoarele categorii de titulari - autori, interpreți, producători, organizații de difuziune, cu mențiunea că gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații, cu condiția prezentării unui plan de activitate. Avizarea temporară a ANPCI a avut drept scop prezentarea unui plan de activitate, cât și încheierea de contracte de reprezentare reciprocă cu organizații de gestiune colectivă similare din străinătate.

Mai invocă AGEPI că, potrivit Actului de control nr. 9/2 din 31.07.2015, s-au depistat mai multe neconformități în activitatea ANPCI, printre care nedistribuirea și neachitarea remunerației acumulate, neprezentarea la AGEPI a documentelor prevăzute de art. 51 din Legea nr. 139/2010, nerespectarea deciziilor AGEPI și ale instanțelor de judecată, inducerea în eroare a utilizatorilor prin prezentarea datelor eronate privind limitele de gestiune etc. Având în vedere neconcordanțele identificate în activitatea desfășurată de ANPCI, reieșind din faptul că ANPCI nu a întreprins nici o măsură de înlăturare a încălcărilor depistate, nu a respectat prevederile art. 48-51 din Legea nr. 139/2010 și nu s-a conformat Deciziei AGEPI nr. 8/3267 din 29.12.2015 (publicată în Monitorul Oficial nr. 2-12 din 15.01.2016) prin care i s-a acordat un termen pentru a-și aduce activitatea sa în concordanță cu prevederile legale, la data de 25.01.2016, AGEPI a emis Decizia nr. 11/107 (publicată în Monitorul Oficial nr. 20-24 din 29.01.2016) prin care s-a abrogat Decizia AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012 privind avizarea, precum și pct. 5.1 din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013. Astfel, ca rezultat al emiterii Deciziei AGEPI nr. 11/107 din 25.01.2016, ANPCI nu mai are statut de organizație de gestiune colectivă, deci, nu poate exercita atribuțiile de acumulare, repartizare și achitare a remunerației, prevăzute de Legea nr. 139/2010.

Cu referire la remarcă precum că AGEPI a mai avizat ANPCI prin Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013, care este încă în vigoare la moment, AGEPI a susținut că, ANPCI duce în eroare instanța de judecată. Or, potrivit pct. 1 al Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013, s-au avizat următoarele organizații de gestiune colectivă: AsDAC, Asociația Națională „Copyright” (ANCO), Asociația „ReproMold” (ReproMold) și

Oficiul Republican al Dreptului de Autor (ORDA), pe când, ANPCI nu se regăsește printre acestea.

În consecință, AGEPI a susținut că, în lipsa unei decizii de avizare, în lipsa dreptului de acumulare a remunerației de autor, ANPCI nu poate încasa remunerație pentru perioada desemnată în care de iure era suspendată.

Referitor la activitatea AsDAC, AGEPI a indicat că, Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” (AsDAC), a fost avizată prin Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013 (publicată în Monitorul Oficial nr.216-220 din 04.10.2013, să gestioneze toate drepturile care i-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi, și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord și să gestioneze doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord.

Ulterior, întru executarea încheierii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 20.11.2014, AGEPI a emis decizia nr. 6/3030 din 15.12.2014 (publicată în Monitorul Oficial nr. 372-384 din 19.12.2014, cu privire la suspendarea deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea AsDAC în partea ce ține de colectarea remunerației pentru drepturile de autor și conexa pînă la soluționarea cauzei în fond. Astfel, începând cu 20.11.2014, AsDAC nu a fost în drept să încaseze remunerația de la utilizatori, respectiv, sumele acumulate pînă la anularea măsurii de asigurare sunt considerate a fi colectate ilegal prin ignorarea măsurilor procesuale și depășirea competențelor legale. În anul 2016, AGEPI a inițiat controlul general anual al activității tuturor organizațiilor de gestiune colectivă, informând AsDAC, că în perioada 20 septembrie 2016 - 01 noiembrie 2016, va efectua controlul general anual privind activitatea desfășurată de organizație în perioada 01.01.2014-31.12.2015.

AsDAC, în perioada efectuării controlului general anual, a refuzat să pună la dispoziția Comisiei de control actele necesare pentru verificarea corespunderii activității acesteia cu prevederile legale. Astfel, Comisia de control a întocmit Actul de control nr. 10/2 din 17.11.2016 privind controlul general anual al activității Asociației „Drepturi de Autor și Conexa” (AsDAC) în perioada 01.01.2014-31.12.2015, doar în baza documentelor prezentate de către AsDAC pe perioada efectuării controlului, prin care au fost constatate mai multe încălcări și neconformități.

Ulterior, acționând în temeiul art. 4, alin. (1) lit. h) și art. 48-51 din Legea nr. 139/2010, art. 7 alin. (2) lit. s) din Legea nr. 114/2014, având în vedere concluziile Comisiei de control expuse în Actul nr. 10/2 din 17.11.2016, dat fiind faptul că pe perioada efectuării controlului AsDAC nu a respectat obligațiile sale de a prezenta AGEPI documentele indispensabile pentru a verifica corespunderea activității organizației cu prevederile legale, precum și reieșind din considerentul că AsDAC nu are capacitate de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale încredințate în gestiune, inclusiv din lipsă de personal și mijloace tehnice adecvate pentru buna desfășurare a activității, AGEPI a emis Decizia nr. 14/3240 din 22.11.2016 (publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 405-414 din 25.11.2016) cu privire la abrogarea Deciziei AGEPI nr. 3/1566 din în partea ce ține de avizarea Asociației „Drepturi de Autor și Conexa” (AsDAC). Astfel, ca urmare a abrogării Deciziei de avizare, AsDAC are calitatea doar de asociație obștească nefiind în drept să exercite atribuțiile specifice unei OGC, prevăzute la art. 49 din Legea nr. 139/2010, inclusiv să acumuleze, să

repartizeze și să achite remunerația datorată titularilor de drepturi pentru valorificarea obiectelor dreptului de autor și/sau drepturilor conexe pe care le deține.

Referitor la solicitările formulate de Asociația Națională „Copyright”, AGEPI a invocat că, instanța de judecată urmează să aprecieze, în baza probelor prezentate de către părți, legalitatea provenienței sumelor acumulate de către AsDAC în perioada de referință, precum și temeinicia solicitărilor Asociației Naționale „Copyright” în vederea admiterii sau respingerii cererii de apel înaintate de către aceasta.

Argumentele participanților invocate în cadrul judecării apelului:

În ședința instanței de apel reprezentanții părții apelante Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) –Gheorghiu Iurie și avocatul Domenti Marin (în baza mandatului anexat la materialele cauzei)-au susținut cererea de apel înaintată, au solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul părții apelante/intervenientului principal Asociația Națională „Asociația Națională Copyright” (ANCO) –Melnic Alexandr (în baza procurii din 05.03.2018 anexată la materialele cauzei(f.d. 89, Vol.VI))-a susținut cererea de apel înaintată, a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentanții Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC)-administratorul Storici Angela și avocatul Macovei Gheorghe (în baza mandatului nr. 1044574 din 15.05.2018 (f.d. 83, Vol.VI))-au solicitat respingerea cererilor de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Reprezentantul părții intime/autorității publice competente pentru a depune concluzii atrasă în proces – AGEPI-Rusu Eugeniu (în baza procurii nr. 44 din 10.01.2018 anexată la materialele cauzei-f.d. 170, Vol.VI)- a solicitat respingerea cererilor de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău concluzionează că apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” este neîntemeiat și urmează a fi respins, iar apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea hotărârii contestate în partea în care a fost respinsă cererea intervenientului principal. Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright”, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit căreia să fie admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, și a menține celelalte dispoziții ale hotărârii judecătorești contestate, din următoarele considerente.

Circumstanțele de fapt și de drept ce au condiționat prezenta concluzie au fost cert identificate și urmează a fi expuse în continuare.

Aprecierea instanței de apel a argumentelor părților și cadrului legal aplicabil spetei:

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. a), c) Cod procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe; să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Potrivit dispozițiilor art. 386 Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă: a) circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, b)

circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele pricinii, d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Articolul art. 373 Codul de procedură civilă statuează că instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

Potrivit dispozițiilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Respectiv, conform practicii CEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău, analizând legalitatea hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art. 239 – 241 CPC RM, concluzionează că hotărârea instanței de fond în partea judecării acțiunii intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” este adoptată cu aprecierea eronată a normelor materiale în coroborare cu circumstanțele faptice ale pricinii, motiv din care urmează a fi casată în partea respingerii acțiunii intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cerințele înaintate de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” să fie admise parțial.

Materialul probatoriu administrat de instanța de fond denotă următoarea situație de fapt.

În fapt.

Prin actele dosarului se confirmă că, prin decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 16-18 (4054-4056), s-a avizat Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale (ANPCI) în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi – de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari – autori, interpreți, producători, organizații de difuziune. S-a stabilit că, gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații (vol. I, f. d. 54).

S-a stabilit că, prin decizia Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, s-a avizat Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) în calitate de organizație de gestiune colectivă a autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme, cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru următoarele categorii de drepturi: dreptul la reproducere, inclusiv sub formă de tonuri de apel; dreptul la reproducere în scopuri personale (copia privată); dreptul la reproducere reprografică; dreptul la remunerație pentru împrumut și închiriere; dreptul la interpretare publică; dreptul de suită (vol. II, f. d. 202).

Prin decizia Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, s-a avizat Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), Asociația Națională „Copyright” (ANCO), Asociația „ReproMold” (ReproMold) și Oficiul Republican al Drepturilor de Autor (ORDA): să gestioneze toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi, și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord; să gestioneze doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord. S-au avizat conform listei organizațiile de gestiune colectivă să gestioneze în mod

consecutiv drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației, începând cu anul 2013: Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale; Oficiul Republican al Drepturilor de Autor; Asociația „Drepturi de Autor și Conexe”; Asociația Națională „Copyright”. Perioada de gestiune a drepturilor indicate la pct. 2 va fi de un an pentru fiecare organizație de gestiune colectivă. În cazul în care una dintre organizațiile de gestiune colectivă nu dispune de capacitate pentru gestiunea drepturilor indicate la pct. 2, drepturile respective vor fi gestionate de către următoarea organizație din listă. Gestiunea va fi realizată în modul în care la epuizarea listei, gestiunea drepturilor va reveni din nou primei organizații menționate în această listă. S-a abrogat decizia AGEPI nr. 2-2146 din 05.12.2012 privind avizarea Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” și a Oficiului Republican al Dreptului de Autor, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 252-253 din 11.12.2012 (vol. III, f. d. 1).

Concomitent, se reține că, la 18 octombrie 2013, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a eliberat Avizul nr. 2-3/1566, prin care a avizat Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), să gestioneze toate drepturile care i-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi, și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun cu alte organizații de gestiune colectivă, în bază de acord; să gestioneze doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun cu alte organizații de gestiune colectivă, în bază de acord; să gestioneze, pentru o perioadă de un an, drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației, începând cu anul 2013, conform listei indicate în pct. 2 al deciziei nr. 3/1566 (vol. II, f. d. 44).

La aceeași dată, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a eliberat Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intellectuale avizul nr. 1-3/1566 din 18 octombrie 2013, prin care a avizat ANPCI: să gestioneze drepturile de autor și conexe pentru autori, interpreți, producători, organizații de difuziune, care sunt membri ai acestei organizații; să gestioneze, pentru o perioadă de un an, drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației, începând cu anul 2013, conform listei indicate în pct. 2 al deciziei nr. 3/1566. Prin același aviz, s-a considerat nul avizul eliberat la 21.10.2011 (vol. III, f. d. 2).

Colegiul reține că, la 18 octombrie 2013, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a eliberat Avizul nr. 4-3/1566, prin care a avizat Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright” (ANCO), să gestioneze toate drepturile care i-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi, și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun cu alte organizații de gestiune colectivă, în bază de acord; să gestioneze doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun cu alte organizații de

gestiune colectivă, în bază de acord; să gestioneze, pentru o perioadă de un an, drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației, începând cu anul 2013, conform listei indicate în pct. 2 al deciziei nr. 3/1566 (vol. III, f. d. 5).

Totodată, din actele dosarului rezultă că, prin încheierea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 21 februarie 2013, s-a suspendat executarea deciziei Comisiei de avizare a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12.01.2012, privind avizarea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intelectuale, până la rămânerea definitivă a hotărârii pe cauza dată (vol. III, f. d. 16).

Întru executarea încheierii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 21 februarie 2013, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a AGEPI, la 21 octombrie 2014, a emis decizia nr. 5/2285 prin care a suspendat decizia Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12.01.2012 privind avizarea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intelectuale, publicată în Monitorul oficial al Republicii Moldova, nr. 16-18 din 20 ianuarie 2012, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești pe cauza dată (vol. III, f. d. 14).

Actele dosarului mai atestă că, prin încheierea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 20 noiembrie 2014, s-a suspendat activitatea AsDAC în partea ce ține de colectarea remunerației pentru drepturile de autor și conexe până la soluționarea cauzei în fond, și s-a obligat Instituția Publică „Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală” să îndeplinească toate măsurile necesare întru aplicarea prezentei măsuri de asigurare (vol. III, f. d. 28 - 29).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2015, cererea de recurs depusă de AsDAC, s-a respins ca fiind depusă tardiv. Cererea de recurs depusă de AGEPI, s-a respins, cu menținerea încheierii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 20.11.2014, prin care s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii (vol. IV, f. d. 151 - 154).

Astfel, prin decizia nr. 6-3030 din 15 decembrie 2014 Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a AGEPI, a suspendat decizia nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial nr. 216-220 din 04 octombrie 2013, privind avizarea Asociației Drepturi de Autor și Conexe, în partea ce ține de colectarea remunerației privind drepturile de autor și conexe, până la soluționarea cauzei în fond (vol. IV, f. d. 147).

Se atestă că, la 29 decembrie 2015, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a AGEPI a emis decizia nr. 9/3268, prin care a obligat organizațiile de gestiune colectivă: Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale (ANPCI), Asociația Națională „Copyright” (ANCO), Asociația „ReproMold” (ReproMold) și Oficiul Republican al Dreptului de Autor (ORDA) să repartizeze remunerația acumulată pe parcursul anilor 2013 – 2014 până la 31.01.2016, iar remunerația acumulată pe parcursul anului 2015 până la 15.02.2016, cu publicarea informației privind distribuția sumelor colectate pe paginile sale web și cu prezentarea

la adresa AGEPI a rapoartelor de distribuire, inclusiv cu specificarea pentru fiecare titular al drepturilor de autor și conexe în parte (vol. IV, f. d. 158).

Iar prin decizia Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a AGEPI nr. 10/3269 din 29 decembrie 2015, s-a abrogat pct. 2 și pct. 3 din decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013. La fel, s-a desemnat Asociația Națională „Copyright” să gestioneze pentru perioada 01.01.2016 – 31.12.2017 drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor lor în alt mod (vol. IV, f. d. 158).

Din declarațiile părților, confirmate prin înscrisurile administrate la dosar reiese că, în anul 2016, AGEPI a inițiat controlul general anual al activității tuturor organizațiilor de gestiune colectivă, informând AsDAC că în perioada 20 septembrie 2016 - 01 noiembrie 2016, va efectua controlul general anual privind activitatea desfășurată de organizație în perioada 01.01.2014 – 31.12.2015.

În perioada efectuării controlului general anual, AsDAC a refuzat să pună la dispoziția Comisiei de control actele necesare pentru verificarea corespunderii activității acestora cu prevederile legale.

Potrivit actului de control nr. 10/2 din 17.11.2016 privind controlul general anual al activității Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) în perioada 01.01.2014 – 31.12.2015, întocmit de Comisia de control, se confirmă că, în rezultatul controlului s-au constatat următoarele încălcări și neconformități de către AsDAC: încălcarea prevederilor art. 51 alin. (2), (3) din Legea nr. 139/2010; neprezentarea AGEPI a documentelor indispensabile pentru a verifica corespunderea activității organizației cu prevederile legale; încălcarea prevederilor pct. 9 din Instrucțiunea privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobată prin ordinul Directorului General nr. 169 din 22.08.2016, prin faptul că, în cadrul controlului, AsDAC nu a pus la dispoziția AGEPI documentele și informațiile solicitate și nu a prezentat copii de pe acestea, deși au fost solicitate de către Comisia de control; neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 48 alin. (6) din Legea nr. 139/2010: lipsa personalului și mijloacelor tehnice adecvate pentru buna desfășurare a activității AsDAC.

Ulterior, în temeiul art. 4, alin. (1) lit. h) și art. 48-51 din Legea nr. 139/2010, art. 7 alin. (2) lit. s) din Legea nr. 114/2014, având în vedere concluziile Comisiei de control expuse în Actul nr. 10/2 din 17.11.2016, dat fiind faptul că pe perioada efectuării controlului AsDAC nu a respectat obligațiile sale de a prezenta AGEPI documentele indispensabile pentru a verifica corespunderea activității organizației cu prevederile legale, precum și reieșind din considerentul că AsDAC nu are capacitate de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale încredințate în gestiune, inclusiv din lipsă de personal și mijloace tehnice adecvate pentru buna desfășurare a activității, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul AGEPI a adoptat decizia nr. 14/3240 din 22.11.2016 (publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 405-414 din 25.11.2016) cu privire la abrogarea deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013, în partea ce ține de avizarea Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), obligând AsDAC să restituie avizul nr.2-3/1566 din 18.10.2013, în termen de 3 zile lucrătoare din momentul intrării în vigoare a deciziei.

Potrivit raportului din 13 martie 2015 al Comisiei de cenzori a AsDAC privind controlul activității economico-financiare a Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) în perioada ianuarie – decembrie 2014, în anul 2014, suma totală a încasărilor AsDAC a constituit 5 140 148,12 lei. Din suma totală a încasărilor, suma de 5 045 708,20 lei a constituit remunerație, dintre care: 4 895 645,14 lei, încasată în teritoriul Republicii Moldova, și 150 063,06 lei încasată din alte teritorii ale lumii. [...] În perioada de referință, a fost supusă repartiției remunerație în mărime totală de 6 354 411,51 lei, dintre care 6 238 354,50 lei, încasați din teritoriul Republicii Moldova și 116 057,01 lei din alte teritorii. [...] În anul 2014, a fost achitată remunerație în cuantum de 2 001 470,49 lei, dintre care: 1 947 885,51 lei, titularilor de drepturi autohtoni; 48 335,27 lei, organizațiilor de gestiune colectivă străine, 5 249,71 lei editurilor muzicale autohtone. [...] Pe conturile AsDAC la 31.12.2014, se aflau 6 183 960,96 lei, sumă constituită din următoarele categorii de mijloace bănești: 4 646 491,20 lei, mijloace bănești distribuite, 1 537 469,76 mijloace bănești nedistribuite (vol. III, f. d. 31 - 40).

Colegiul reține că, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a promovat în justiție o acțiune cu privire la încasarea din contul Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” a remunerației de autor și conexe, prerinsă a fi colectată ilegal în perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, precum și repararea prejudiciului moral.

Totodată, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a formulat cerere de intervenție principală în cadrul procesului intentat la acțiunea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intellectuale, prin care a solicitat încasarea din contul Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” a remunerației pentru perioada 05.10.2013 – 31.12.2013, în mărime de 382 347 lei, și dobânda de întârziere aferentă sumei respective în mărime de 234 834 lei, precum și încasarea din contul Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” a remunerației pentru perioada 01.01.2014 – 20.11.2014 în mărime de 1 305 504 lei, și dobânda de întârziere aferentă sumei respective, în mărime de 652 501 lei.

Judecând litigiul în fond, Judecătoria Chișinău (sediul Central) a pronunțat o soluție de respingere integrală a acțiunii depuse de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, și a acțiunii intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”.

Colegiul consideră că soluția fondului în partea respingerii acțiunii intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” este afectată de eroare, și urmează a fi casată, iar în susținerea acestei concluzii se impun a fi precizate următoarele.

În drept.

În temeiul art. 48 alin. (1)-(11) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, autorii, interpreții, producătorii de fonograme, producătorii de videograme, precum și alți titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe pot, din proprie inițiativă, înființa organizații de gestiune colectivă a drepturilor lor patrimoniale (denumite în continuare organizații de gestiune colectivă). Organizațiile de gestiune colectivă au statutul de persoane juridice și se înființează prin liberă asociere și nemijlocit de titularii dreptului de autor și/sau ai drepturilor conexe, care fie devin membri ai acestor organizații, fie le deleagă împuterniciri printr-un contract în formă scrisă. Se admite înființarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor cîtorva categorii de titulari de drepturi privind un anumit drept sau a organizațiilor de

gestiune colectivă a mai multor drepturi în interesul unei categorii de titulari ai drepturilor de autor, precum și înființarea organizațiilor de gestiune colectivă a diferitelor drepturi și în interesul diferitelor categorii de titulari de drepturi. Organizațiile de gestiune colectivă își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege, cu alte acte normative relevante ale Republicii Moldova, în baza statutelor proprii și, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (13), în limitele împuternicirilor care le-au fost delegate de titularii dreptului de autor și/sau ai drepturilor conexe, funcționând potrivit reglementărilor privind asociațiile fără scop lucrativ. Organizația de gestiune colectivă își desfășoară activitatea dacă: a) este înregistrată ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; b) este avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI. AGEPI avizează o organizație de gestiune colectivă în modul stabilit de Guvern dacă aceasta întrunește următoarele condiții: a) majoritatea membrilor organizației sau majoritatea titularilor de drepturi care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile lor sînt titulari de drepturi care au cetățenia Republicii Moldova sau care au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice – sediul, pe teritoriul Republicii Moldova și la aceasta se pot asocia alți titulari de drepturi care doresc acest lucru, în conformitate cu statutul respectivei organizații; b) a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate sau, cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri; c) are capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv dispune de personal și de mijloace tehnice adecvate; d) dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe; e) garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci cînd este vorba de aceleași condiții obiective; f) statutul și alte regulamente ale organizației corespund prevederilor prezentei legi și altor acte normative relevante ale Republicii Moldova, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Organizația de gestiune colectivă care depune la AGEPI o cerere de eliberare a avizului trebuie să prezinte, în conformitate cu prevederile alin. (6), toată informația și actele necesare AGEPI pentru ca aceasta să adopte o decizie în privința respectivei cereri. În cazul în care mai multe organizații au depus cereri de eliberare a avizului în privința gestionării acelorași categorii de drepturi ale acelorași categorii de titulari de drepturi, AGEPI va elibera aviz acelei organizații care într-o măsură mai mare întrunește condițiile stipulate la alin. (6). Decizia de eliberare a avizului unei organizații de gestiune colectivă, cu indicarea drepturilor și a categoriilor titularilor de drepturi asupra cărora se extinde gestiunea colectivă, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Pînă la soluționarea eventualului litigiu în legătură cu adoptarea de AGEPI a deciziei privind refuzul de eliberare a avizului, organizația de gestiune colectivă care a depus contestație sau titularii de drepturi pe care îi reprezintă, pentru a putea revendica plata remunerației ce i se cuvine, vor prezenta, într-un termen rezonabil de la depunerea contestației, toate actele necesare, care îi atestă pe titularii pe care îi reprezintă și drepturile pe care le are în administrare, organizației de gestiune colectivă care dispune de avizul privind gestionarea acelor drepturi și a acelor categorii de drepturi la care se referea cererea de eliberare a avizului. Gestiune colectivă extinsă (licență extinsă). Efectele unei licențe eliberate utilizatorilor de către organizația de gestiune colectivă în numele titularilor de

drepturi, membri ai acesteia sau care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile, se extind, de asemenea, asupra titularilor de drepturi care nu au calitatea de membru al acestei organizații și nici nu i-au încredințat, în vreun alt mod, drepturile în gestiune, cu condiția că aceștia nu și-au retras drepturile din repertoriul organizației de gestiune colectivă, cu referire la următoarele drepturi: a) dreptul de interpretare publică, de comunicare publică prin eter sau prin cablu (cu excepția comunicării publice prin satelit, atunci când aceasta nu este simultană cu tele-, radiodifuzarea terestră efectuată de aceeași organizație de difuziune), precum și dreptul de retransmisie prin eter și dreptul de a pune la dispoziția publicului în regim interactiv operele muzicale și fragmentele din operele muzical-dramatice; b) dreptul de reproducere a operelor sub formă de fonograme, în cazul în care titularii de drepturi vizați au transmis anterior unui producător de fonograme dreptul la o asemenea reproducere; c) dreptul interpreților de a pune la dispoziția publicului în regim interactiv interpretările lor imprimare pe fonograme.

Potrivit art. 49 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, în Organizația de gestiune colectivă exercită, în numele titularilor de drepturi pe care îi reprezintă și în limitele împuternicirilor acordate de aceștia, iar în cazurile pentru care se prevede gestiunea colectivă obligatorie și în numele celor pe care nu-i reprezintă, următoarele atribuții: a) eliberează utilizatorilor licențe pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, drepturile asupra cărora le-au fost încredințate în gestiune de titularii de drepturi sau sînt exercitate în virtutea legii; b) negociază cu utilizatorii cuantumul remunerației pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, precum și alte condiții de licențiere; c) acumulează remunerația stipulată, conform prevederilor lit. b), în licențele eliberate și/sau pe cea care este datorată în virtutea dreptului la o remunerație echitabilă (drept din gestiunea sa); d) repartizează remunerația acumulată, o achită la timp și, pe cît este posibil, echitabil și proporțional cu valoarea și valorificarea reală a operelor și obiectelor drepturilor conexe corespunzătoare; e) îi reprezintă pe titularii de drepturi, inclusiv pe cei străini (în persoana organizațiilor de gestiune colectivă din țara corespunzătoare), în instanțele de judecată și în cadrul altor proceduri legale, precum și în organele și organizațiile de stat, în legătură cu drepturile transmise de aceștia sau de prezenta lege în gestiune și efectuează orice alte acte juridice necesare pentru protecția și asigurarea drepturilor respective, inclusiv în nume propriu; f) asigură exercitarea drepturilor membrilor săi în străinătate prin încheierea acordurilor de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare de gestiune colectivă din străinătate; g) întreprinde orice alte acțiuni în limitele împuternicirilor care i-au fost delegate de către titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe. Organizația de gestiune colectivă are dreptul să ceară utilizatorilor de opere și/sau de obiecte ale drepturilor conexe prezentarea rapoartelor privind operele valorificate (identificate după titularii de drepturi), a altor documente și informații referitoare la orice mod de valorificare, ce corespunde unui drept care cade sub incidența gestiunii respectivei organizații, precum și a altei informații necesare pentru calcularea, acumularea și repartizarea remunerației. Organizația de gestiune colectivă are, în interesele titularilor dreptului de autor și ai drepturilor conexe, următoarele obligații: a) să utilizeze remunerația acumulată exclusiv pentru repartizarea și plata ei titularilor dreptului de autor și ai drepturilor conexe. Totuși, organizația are dreptul să rețină din remunerația acumulată cheltuielile efective aferente gestionării drepturilor, precum și sumele

destinate unor fonduri speciale create de organizație, cu condiția că întemeierea acestora a fost autorizată fie de titularii de drepturi, fie, în cazul titularilor de drepturi străini, de organizația de gestiune colectivă care îi reprezintă; b) să repartizeze, după deducerea sumelor menționate la lit. a), remunerația acumulată și să efectueze plăți regulate, proporțional cu valorificarea reală a operelor și/sau a obiectelor drepturilor conexe; c) să prezinte titularilor dreptului de autor și ai drepturilor conexe, concomitent cu plata remunerației, dări de seamă cu privire la valorificarea drepturilor lor. În cazul gestiunii colective extinse, titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe care nu sînt membri ai organizației de gestiune colectivă și care nu i-au încredințat, în vreun alt mod, în gestiune drepturile lor și nici nu și-au retras, conform art. 48 alin. (11), drepturile din repertoriul respectivei organizații au dreptul la aceeași remunerație care li se cuvine titularilor reprezentați de aceasta pentru anumite modalități de valorificare a anumitor categorii de opere sau de obiecte ale drepturilor conexe, precum și la excluderea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe din licențele eliberate utilizatorilor de către această organizație. Organizația de gestiune colectivă are dreptul să redistribuie sumele remunerației acumulate de la utilizatori, care, în decurs de 3 ani de la data încasării lor la contul său, nu au fost revendicate, prin adăugarea lor la sumele care urmează a fi repartizate titularilor de drepturi sau în alt mod stabilit ce ține cont de interesele titularilor de drepturi și care nu contravine legislației în vigoare.

Revenind la fondul litigiului judecat, Colegiul evidențiază că **în conformitate cu prevederile art. 512 Cod Civil**, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligația poate fi pură și simplă sau afectată de modalități. Prestația trebuie să fie posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.

Potrivit art. 514 Cod Civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform dispozițiilor art. 572 Cod Civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit. Valorile mobiliare nu pot fi transmise direct în contul achitării datoriei dintre două părți, dacă art. 8 din Legea nr. 184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară nu prevede altfel.

Cu referire la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, Colegiul relevă următoarele.

Cum s-a stabilit *supra*, prin decizia Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale a fost avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă, însă, prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 21 februarie 2013, decizia respectivă a fost suspendată.

După cum urmează din înscrisurile cauzei, măsurile de asigurare instituite prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 21 februarie 2013, au fost anulate prin încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 septembrie 2017 (fapt invocat de AGEPI și nu a fost negat de către părțile procesului).

Corespunzător, Colegiul conchide că, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” nu este în drept de a pretinde încasarea de la

Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” remunerația colectată de organizația respectivă în perioada 01.01.2014 – 31.12.2014.

Or, în perioada respectivă, decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 16-18 (4054-4056), era suspendată și nu producea efecte juridice.

Colegiul reiterează că, în eventualitate, Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale putea pretinde încasarea de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” remunerația colectată de organizația respectivă în perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, doar în cazul în care, decizia de avizare a ANPCI era în vigoare și producea efecte juridice.

În speță, se constată că, prin acțiunea formulată, ANPCI a solicitat încasarea remunerației colectate de AsDAC într-o perioadă în care, decizia de avizare a ANPCI era suspendată, adică, pentru o perioadă în care, ANPCI nu deținea dreptul legal de a elibera licențe și de a acumula remunerația de autor.

Colegiul reține că, prin acțiunea depusă, ANPCI a invocat precum că, aceasta a fost avizată de către AGEPI prin decizia din 21.10.2011 și că a fost avizată suplimentar prin decizia AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012, însă, aceste argumente ale ANPCI poartă caracter declarativ și rezultă din interpretarea defectuoasă a cadrului legal pertinent speței.

Cu referire la acest aspect, se impune a fi precizat că, prin Decizia Comisiei de avizare pentru activitatea organizației de gestiune colectivă din 21.10.2011 s-a acceptat avizarea ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă (OGC) pentru următoarele categorii de drepturi - de autor și conexa, și pentru următoarele categorii de titulari - autori, interpreți, producători, organizații de difuziune, cu mențiunea că gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații, cu condiția prezentării unui plan de activitate.

Avizarea temporară a ANPCI a avut drept scop prezentarea unui plan de activitate, cât și încheierea de contracte de reprezentare reciprocă cu organizații de gestiune colectivă similare din străinătate.

Deci, este cert că, ANPCI putea elibera licențe și colecta remunerație pentru drepturi de autor și conexa doar pentru perioada de după 20.01.2012, adică după data emiterii deciziei de avizare a Asociației respective ca organizație de gestionare colectivă a drepturilor de autor și / sau conexa.

În aceste condiții, fiind stabilit cert că, în perioada 01.01.2014 – 31.12.2014, decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, prin care ANPCI a fost avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor de autor și / sau conexa a fost suspendată, în baza încheierii judecătorești Rîșcani din 21.02.2013 (f.d. 16 vol.3) se impune concluzia că ANPCI nu poate pretinde la încasarea remunerației pentru această perioadă, întrucât actul de avizare a organizației era suspendat și nu putea produce efecte juridice în această perioadă.

Prin urmare, Colegiul constată că soluția primei instanțe de respingere a acțiunii depuse de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, este una întemeiată și se bazează pe analiza multi aspectuală a probatoriului administrat, iar argumentele expuse de ANPCI în cererea de apel, concretizată ulterior, au un caracter declarativ.

Mai mult, este de menționat că, deși prima instanță a constatat că în perioada pentru care s-a solicitat încasarea remunerației de autor de către ANPCI, decizia de avizare a organizației de gestionare colectivă era suspendată și ANPCI nu este în drept de a pretinde încasarea remunerației pentru această perioadă, în cererile de apel depuse de ANPCI nu au fost invocate argumente care să combată această concluzie a instanței de fond.

La fel, pe cale de consecință Colegiul va respinge și cererea ANPCI de reparare a prejudiciului moral și compensare a cheltuielilor de judecată, așa cum cerința de bază din acțiune, și anume încasarea remunerației, a fost respinsă, pe când, art. 94, 96 Cod de procedură civilă și art. 1422 Cod Civil, condiționează compensarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral de admiterea pretenției inițiale.

Cu referire la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, Colegiul relevă următoarele.

Astfel, prin probatoriul administrat la dosar, așa cum a fost descris mai sus, rezultă în mod cert că, în perioada 05.10.2013 – 31.12.2013, 01.01.2014 – 20.11.2014, AsDAC a colectat remunerație de autor, inclusiv și pentru membrii din cadrul Asociației Naționale „Copyright”.

Totodată, din actul de control nr. 11/1 din 12.12.2016 al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind controlul general anual al activității Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” pentru perioada 01.01.2013 – 31.12.2015, rezultă că, în perioada 2012 – 2014, Asociația Națională „Copyright” nu a eliberat utilizatorilor licențe pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor de autor și / sau conexe (vol. VI, f. d. 209 - 211).

Colegiul atestă că, prin decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013, au fost avizate toate organizațiile de gestiune colectivă să gestioneze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune. Cum urmează din actele dosarului, întru implementarea în practică a deciziei AGEPI nr. 3-1566 din 20.09.2013, dar și pentru consolidarea relațiilor de conlucrare între organizațiile de gestiune colectivă și utilizatori, la data de 14.11.2013, de către AGEPI, AsDAC, ANPCI, ANCO și ORDA, a fost semnat un protocol, prin care părțile semnatare s-au obligat să identifice soluții de delimitare a cotelor anuale ce le revin, reieșind din repertoriul gestionat de acestea conform contractelor încheiate, din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate.

Pentru eficientizarea modului de determinare a cotelor în baza operelor valorificate, AGEPI a achiziționat Baza de date a pieselor muzicale difuzate pe parcursul anului 2013, generate de sistemul specializat „Media Forest”, și a pus-o la dispoziția organizațiilor de gestiune colectivă în mod gratuit, unica obligație a cărora fiind de a identifica piesele din repertoriul propriu și transmiterea datelor la AGEPI.

În vederea punerii în practică a acestui protocol, la 24.01.2014, între AGEPI, ANPCI, AsDAC, AN Copyright și ORDA, a fost semnat un Protocol comun, prin care a fost creat Grupul comun de lucru, care trebuia să delimiteze cotele procentuale ce le revin fiecărei organizații din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, inclusiv cota pentru drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea

drepturilor sale în alt mod, acestea urmând a fi aplicate la colectarea remunerației ce urmează a fi achitată de către utilizatori pentru anul 2014, precum și la repartizarea remunerației acumulate în anul 2013. Pentru prezentarea rapoartelor privind cotele procentuale delimitate de către fiecare organizație în dependență de repertoriul gestionat și cota delimitată pentru obiectele drepturilor de autor și conexe neidentificate a fost stabilit termenul de 1 lună.

Din declarațiile părților, negate de către reprezentantul AsDAC, reiese că, toate asociațiile de gestiune colectivă ale drepturilor de autor și conexe avizate au transmis în termenii stabiliți către AGEPI informația privind cotele sale ce le revin și doar AsDAC nu a prezentat informațiile solicitate. Faptul respectiv a fost stabilit inclusiv și de AGEPI prin actul de control a activității AsDAC.

Astfel, din cauza că AsDAC pe parcursul anului 2014, nu a prezentat AGEPI informația privind cotele ce-i revin, Copyright a fost în imposibilitatea de a beneficia de remunerația ce se cuvine titularilor săi de drepturi, remunerație care a fost în această perioadă colectată de AsDAC.

Or, Asociația Națională „Copyright”, rolul căreia este de a ține sub control colectarea efectivă a remunerației pentru drepturile de autor și conexe ale membrilor pe care îi reprezintă, urmare a acțiunilor ilegale ale AsDAC a fost în imposibilitate de a elibera licențe și de a colecta remunerație pentru perioada 05.10.2013 – 20.11.2014.

Anume aceste circumstanțe denotă că, pârâta-intimată AsDAC, în mod ilegal a colectat remunerația pentru perioada 05.10.2013-20.11.2014, inclusiv pentru titularii de drepturi membri ai Asociației Naționale „Copyright” și cei care în alt mod au încredințat în gestiune drepturile sale.

Deci, sintetizând asupra circumstanțelor de fapt expuse mai sus, se deduce cert că, Asociația Națională „Copyright” este în drept de a pretinde încasarea remunerației colectate ilegal de Asociația „Drepturile de Autor și Conexe” în perioada 05.10.2013 – 31.12.2013, 01.01.2014 – 20.11.2014.

Colegiul reține că, instanța de fond a respins acțiunea depusă de Asociația Națională „Copyright” cu motivația că, Asociația intervenientă principală a avut posibilitatea de a colecta personal remunerația în perioada de referință, însă, această argumentare derivă din interpretarea eronată a circumstanțelor cauzei.

Or, prima instanță nu a dat o apreciere faptului că, la 29 decembrie 2015, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și / sau conexe a AGEPI a emis decizia nr. 9/3268, prin care a obligat organizațiile de gestiune colectivă: Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale (ANPCI), Asociația Națională „Copyright” (ANCO), Asociația „ReproMold” (ReproMold) și Oficiul Republican al Dreptului de Autor (ORDA) să repartizeze remunerația acumulată pe parcursul anilor 2013 – 2014 până la 31.01.2016, iar remunerația acumulată pe parcursul anului 2015 până la 15.02.2016, cu publicarea informației privind distribuirea sumelor colectate pe paginile sale web și cu prezentarea la adresa AGEPI a rapoartelor de distribuire, inclusiv cu specificarea pentru fiecare titular al drepturilor de autor și conexe în parte.

Sub acest aspect, Colegiul reiterează că, anume decizia respectivă confirmă că, Asociația Națională „Copyright” este în drept de a pretinde la încasarea remunerației colectate ilegal de Asociația „Drepturile de Autor și Conexe” în perioada 05.10.2013 – 31.12.2013, 01.01.2014 – 20.11.2014.

La data de 01.02.2016 pentru executarea practică a Decizie AGEPI nr.9/3268 de achitare de către AsDAC a remunerației în beneficiul ANCO, a fost semnat la AGEPI un Memorandum de înțelegere prin care a fost stabilit că Asociația Națională „Copyright” deține o cotă de 40 % din totalul operelor valorificate pentru anul 2013, 2014, 2015, inclusiv cu licența extinsă și obligatorie din anul 2016, iar pentru anul 2013-2014 cota Asociației Naționale „Copyright” reprezintă circa 30 % fără licența extinsă care constituie potrivit calculelor circa 10 %.

Cum atestă înscrisurile dosarului, în perioada anului 2013, AsDAC a colectat suma de 5 097 971 lei, cu titlu de remunerație, fapt confirmat prin actul de control nr.8/3 din 23.05.2014 al Comisiei de control al AGEPI în anul 2013.

Contrar faptului că AsDAC a fost unica organizație colectivă de gestionare care în perioada anului 2013, a colectat remunerație, aceasta nu a achitat celorlalte organizații de gestiune colectivă cotele-părți ce le reveneau din totalul sumelor încasată.

Prin urmare, fiind stabilit cert că, AsDAC în perioada anului 2013, a încasat remunerație în mărime de 5 097 971 lei, care raportată la 12 luni, reprezintă 424 831 lei / lunar, se deduce că aceasta este ținută să achite Asociației Naționale „Copyright” remunerația pentru perioada 05.10.2013 – 31.12.2013, în mărime de 382 347 lei.

Potrivit Raportului privind activitatea Directorului AsDAC pentru anul 2014 se confirmă că, AsDAC a colectat suma de 4 895 645,14 lei, iar din această sumă colectată pentru perioada 01.01.2014-20.11.2014, AsDAC până la moment nu a achitat o careva remunerație în beneficiul titularilor de drepturi pe care îi reprezintă Asociația Națională „Copyright” și se eschivează să o achite.

Pentru perioada 01.01.2014-20.11.2014, AsDAC a colectat suma de 407 970 lei x 10 luni = aproximativ 4 079 700 lei, din suma respectiva 30 % urmează a fi încasată în beneficiul Asociației Naționale „Copyright” ceia ce constituie suma de 4 079 700 lei x 30 % = 1 223 910 lei, pentru 10 luni, iar pentru 20 zile ale lunii noiembrie 2014 respectiv suma de 13 599 lei (per/zi) x 20 zile = 271 980 lei x 30 % = aproximativ 81 594 lei pentru 20 zile ale lunii noiembrie 2014.

Prin urmare, remunerația datorată de Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” intervenientului principal – părții apelante Asociația Națională „Copyright” pentru perioada 01.01.2014 – 20.11.2014, constituie suma de 1 305 504 lei.

În conformitate cu prevederile art. 585 Cod Civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Articolul 619 alin. (1), (2) Cod civil, statuează că, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Colegiul menționează că, dobânda de întârziere este plata pentru folosirea surselor financiare străine, iar creditorul poate pretinde prejudiciul efectiv, venitul ratat, clauza penală, inclusiv penalități de întârziere, cât și dobânda de întârziere, calculată conform art.619 Cod civil, dacă legea sau contractul nu prevede altă mărime a dobânzii.

Creditorul obligației pecuniare nu trebuie să dovedească dauna cauzată prin întârzierea executării, deoarece stabilirea acestor daune se face anticipat, în baza art.619 Cod civil, dacă o lege specială sau contractul părților nu prevăd altă mărime a dobânzii.

Pentru curgerea de drept a dobânzilor de întârziere se cer a fi îndeplinite următoarele condiții: obligația debitorului să conștă în plata unei sume de bani, obligația să fie lichidă și exigibilă.

Obligația de plată a dobânzii de întârziere survine doar în cazul în care debitorul a fost pus în întârziere în conformitate cu legislația în vigoare - respectiv, neexecutarea somației de plată a creditorului, iar neonorarea obligației de plată a sumelor pretinse de creditor trebuie să fie realizată din culpă sau dol.

Or, în cazul în care debitorul nu a fost somat despre necesitatea executării obligației pecuniare și despre termenul în care aceasta urmează să execute această obligație potrivit cerinței creditorului sau în termenul specificat la art. 575 Cod civil, debitorul este pus în întârziere după expirarea termenului prevăzut de art. 617 alin. (4) Cod civil.

Astfel, este cert că, dobânda pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contractul scris între părți.

Analizând materialele dosarului în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței, Colegiul conchide asupra temeiniciei cerințelor Asociației Naționale „Copyright” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 234 834 lei, pentru perioada 01.01.2014 – 07.02.2017 (aferentă remunerației colectate și neachitate în mărime de 382 347 lei), și cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 652 501 lei, pentru perioada 01.01.2014 – 07.02.2017 (aferentă remunerației colectate și neachitate în mărime de 1 305 504 lei).

Or, se constată că, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, contrar bunei-credințe și a dispozițiilor legale, nu a achitat Asociației Naționale „Copyright” remunerația pentru drepturile de autor și conexe în termen.

Cât privește solicitarea Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” cu privire la încasarea prejudiciului moral, Colegiul relevă următoarele.

Potrivit art. 1422 Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. Repararea prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

Conform dispozițiilor art. 1423 Cod Civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. (2)

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Din sensul normelor legale citate mai sus, se deduce că, persoana este ținută să repare prejudiciul moral cauzat unei alte persoane, doar în cazul în care prezintă probe care să confirme că, prin acțiunile / inacțiunile pârâtului i-au fost cauzate suferințe fizice sau psihice, fie că, s-a atentat asupra drepturilor nepatrimoniale ale persoanei.

În speță, se constată că, Asociația Națională „Copyright” nu a prezentat nici o probă prin care să confirme că prin acțiunile / inacțiunile Asociației „Drepturi de Autor și Conexa”, i-au fost cauzate careva suferințe fizice sau psihice, iar dreptul nepatrimonial ce ține de creația intelectuală propriu-zisă la caz nu aparține Asociația Națională „Copyright”.

Urmare a constatărilor detaliate supra, vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale în cererea de apel sunt nefondate, iar argumentele expuse de Asociația Națională „Copyright” în cererea de apel sunt fondate, Colegiul constatînd cert că instanța de fond a soluționat eronat cauza în partea examinării acțiunii intervenientului principal, în raport cu aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă la acest capitol fiind neîntemeiată.

Examinând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conține nici un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Din considerentele menționate, statuînd faptul că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecării, în consecință a admis erori în aprecierea probatoriului administrat, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează despre necesitatea respingerii apelului declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, admiterii apelului declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, cu casarea parțială a hotărârii contestate în partea în care a fost respinsă cererea intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright”, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit căreia să fie admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, și a menține celelalte dispoziții ale hotărârii judecătorești contestate.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. c) și art. 389-390 CPC RM, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

DE C I D E :

Apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, *se respinge ca neîntemeiat.*

Apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, *se admite.*

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28.06.2018, adoptată în cauza civilă la *cererea de chemare în judecată* înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale,, (ANPCI)

împotriva Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDac), autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii atrasă în proces AGEPI, cu privire la încasarea remunerației de autor și conexe și încasarea prejudiciului moral și la **cererea de chemare în judecată** a intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright,, (ANCO) formulată în cadrul cererii de chemare în judecată a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale,, (ANPCI) împotriva Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe,, (AsDac), autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii atrasă în proces AGEPI, cu privire la încasarea remunerației, încasarea dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului moral cauzat și a cheltuielilor de judecată, **în partea în care a fost respinsă cererea intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright,, (ANCO) și în această parte se emite o hotărîre nouă potrivit căreia :**

Cererea de chemare în judecată a intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright,, (ANCO) formulată în cadrul cererii de chemare în judecată a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale,, (ANPCI) împotriva Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe,, (AsDac), autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii atrasă în proces AGEPI, cu privire la încasarea remunerației, încasarea dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului moral cauzat și a cheltuielilor de judecată, **se admite parțial.**

Se încasează din contul Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe,, (AsDac) în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” suma de 382347 lei cu titlu de remunerație pentru perioada 05.10.2013-31.12.2013 și suma de 234834 lei cu titlu de dobînda de întârziere pentru perioada 01.01.2014-07.02.2017.

Se încesează din contul Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe,, (AsDac) în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” suma de 1305504 lei cu titlu de remunerație pentru perioada 01.01.2014-20.11.2014 și suma de 652501 lei cu titlu de dobînda de întârziere pentru perioada 01.01.2014-07.02.2017.

În rest pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral, **se respinge ca fiind neîntemeiată.**

În rest hotărîrea Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 28.06.2018, se menține.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,

Judecătorul

/semnat/

Angela Bostan

Judecătorii

/semnat/

Anatol Pahopol

/semnat/

Veronica Negru

Copia Corespunde Originalului
Judecător *Angela Bostan*
Semnătura _____